

Pressmeddelande

Kollektivavtal eller inte? – Stor betydelse för löntagares ersättning vid sjukdom

Minst 1 900 kronor mer i månaden får anställda med kollektivavtal när de är sjuka jämfört med anställda med samma lön på företag som saknar kollektivavtal. Ersättningsgapet ökar med stigande inkomst. Vid en månadsinkomst på 40 000 kronor vidgas gapet till nästan 14 000 kronor per månad. Det visar den första delrapporten från Folksams undersökning Välfärdstendens 2014¹.

I dag saknar omkring en halv miljon löntagare kollektivavtalade försäkringsförmåner. Antalet kan förväntas öka framöver då de flesta nya arbetstillfällena skapas hos småföretagare som ofta saknar kollektivavtal samtidigt som allt fler kombinerar företagande och lönearbete.

I början av 1990-talet uppgick sjukpenningen till 90 procent av lönen från första sjukskrivningsdagen. Nästan alla hade en kollektivavtalad sjukförsäkring via arbetet, vilket höjde ersättningen till nära 100 procent av lönen. 90-talskrisen och nya politiska prioriteringar skärpte villkoren i den allmänna sjukförsäkringen. Bland annat genom återinförande av karensdagen, sänkt ersättning, begränsning av antalet ersättningsdagar och hårdare beskattning av ersättningen. Följden är att en person som blir sjuk får högst 73 procent av lönen i sjukpenning, efter skatt. Finns kollektivavtal stiger ersättningen till högst 79 procent. Välfärdstendens 2014 visar att löntagarna inte är opåverkade av förändringarna.

– En sjukförsäkrings främsta uppgift är att erbjuda en känsla av trygghet. Vår undersökning visar att tilliten och förtroendet för systemet sjunker. Nästan hälften av löntagarna tror att de skulle klara högst sex månaders sjukskrivning innan de skulle behöva ta av besparingar, låna eller sälja egendom eller flytta för att klara sin ekonomiska standard, säger Håkan Svärdman, välfärdsanalytiker Folksam.

Känslan av otrygghet bekräftas också av praktisk erfarenhet. Varannan löntagare som har varit sjukskriven en längre tid tycker att ersättningen var för låg. Medan lika stor andel tycker att ersättningen var tillräcklig.

Bristande förtroende och ökat missnöje är starka drivkrafter för individen att själv ta ett större ansvar för sin trygghet. Andelen löntagare som har skaffat sig en privat sjuksäkring har ökat från 32 till 41 procent sedan år 2008. Fackligt anslutna löntagare har i regel skaffat sig denna form av försäkring i större omfattning än övriga grupper. Uppskattningsvis har 1,6 miljoner av de fackliga centralorganisationernas medlemmar en sjukförsäkring.

– Som försäkringsbolag lägger vi ner ett stort engagemang på att granska hur våra kunders och övriga löntagares försäkringsförmåner utvecklas i välfärdssystemet. Vi kan konstatera att det kollektivavtalade försäkringsskyddet har en stor betydelse för människors ekonomiska trygghet vid sjukdom, säger Håkan Svärdman.

¹ Välfärdstendens 2014 är den sjunde upplagan av Folksam årliga rapportserie. Syftet med rapporten är att beskriva och granska löntagarnas försäkringsförmåner som de kan omfattas av vid arbetsoförmåga, arbetslöshet, föräldraledighet, dödsfall och ålderspension. I år säredovisas Välfärdstendens i delrapporter. Rapporten bygger på intervjuer med 1 000 förvärvsarbetsande personer i åldrarna 18-65 år (löntagare) som genomfördes 10–27 februari 2014 av Ipsos på uppdrag av Folksam.

Pressmeddelande

För fördjupad information och tabeller, se den bifogade delrapporten *Trygghet vid sjukdom*.

För ytterligare information:

Håkan Svärdman, välfärdsanalytiker Folksam, tele fon 0708-31 53 62

Andreas Jerat, presschef Folksam, telefon 0708-31 58 01

Om Folksam

Folksam är ett kundägt företag. Vi erbjuder försäkringar och pensionssparande. Nästan varannan svensk är försäkrad hos Folksam och vi är en av Sveriges största kapitalförvaltare. Vår vision är att människor ska känna sig trygga i en hållbar värld. Läs mer på www.folksam.se